

روزنامه فرهنگ و هنر

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی هنری صاد
مدیر مسئول و سردبیر: محمدرضا شفیعی
دبیر تحریریه: امیر افشار فتوحی

www.rooznamehsaba.com
rooznamehsaba

تهران - خیابان آیت الله مدنی - کوچه خجسته منش - پلاک ۵
تلفن: ۶-۷۷۵۸۲۴۲۲ فکس: ۷۷۵۴۸۲۴۵
چاپ: موسسه فرهنگی مطبوعاتی ایران
توزیع: نشر گستر امروز

گفت‌وگو با گلعلی بابایی دبیر علمی

دوره گذشته «جایزه جلال»

گرایش سیاسی

بر انتخاب آثار برگزیده

تأثیر گذار است

به گفته دبیر علمی شانزدهمین دوره «جایزه ادبی جلال آل احمد» در کمیته علمی، افرادی با گرایش‌ها و دیدگاه‌های مختلف سیاسی حضور دارند، ممکن است این تنوع گرایش‌های سیاسی در انتخاب داورها هم بی‌تأثیر نباشد؛ در نتیجه این امکان وجود دارد که انتخاب آثار هم در معرض همین آفت قرار بگیرند. «جایزه ادبی جلال آل احمد» در سال ۱۴۰۳ به هفدهمین دوره خود می‌رسد، البته امید است که این جایزه مانند دوره‌های قبل در دی ماه برگزار شود، زیرا تغییرات مدیران و مسئولان در وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، اجرای همه بخش‌های برگزاری این جایزه ادبی را مانند سایر رویدادهای وابسته به این وزارتخانه به تاخیر انداخته است. برای مثال سیدعباس صالحی طی حکمی مسعود کوثری عضو هیات علمی دانشگاه تهران را ۳۰ آبان ۱۴۰۳ به عنوان دبیر علمی هفدهمین دوره «جایزه ادبی جلال آل احمد» منصوب کرد، این در حالی است که در شانزدهمین دوره، وزیر فرهنگ وقت، هفتم آبان ۱۴۰۲ گلعلی بابایی را به عنوان دبیر علمی شانزدهمین دوره «جایزه ادبی جلال آل احمد» منصوب کرده بود. اما مساله دیگری که آثار منتخب این جشنواره با آن مواجه هستند، میزان مقبولیت اجتماعی است. آیا این جایزه هم زبان و هم دوره‌بانی‌های ادبی جامعه است؟ در گفت‌وگو با گلعلی بابایی دبیر علمی شانزدهمین دوره جایزه ادبی جلال به دنبال پاسخ این سوال‌ها بودیم.

به نظر شما در هفدهمین دوره آثار ارسال شده به دبیرخانه در مدت زمان کمتری بررسی خواهند شد؟

داوران برای رأی‌گیری کاملاً آزاد، اما محرمانه اعضای کمیته علمی انتخاب می‌شوند که در این رأی‌گیری دبیر علمی هم فقط یک رأی دارد. من که در جمع دوستان داور حضور ندارم اما به هر حال این تغییر مدیریت‌ها در پیشبرد کارهایی تأثیر نیستند و ایجاد وقفه می‌کنند. **آیا ممکن است درباره روند انتخاب داوران این جایزه در**

هر دوره توضیح دهید؟ آیا ویژگی و تخصص مورد نظر برای داوران در هر دولت تغییر می‌کند؟

انتخاب داوران چهار بخش اصلی جایزه ادبی جلال، اصلاً ارتباط مستقیم به دبیر علمی این جایزه ندارد. بلکه داوران با رأی‌گیری کاملاً آزاد، اما محرمانه اعضای کمیته علمی انتخاب می‌شوند که در این رأی‌گیری دبیر علمی هم فقط یک رأی دارد. اینکه آیا ویژگی و تخصص مورد نظر برای داوران در هر دولت تغییر می‌کند یا خیر؟ باید عرض کنم که من چنین چیزی را مشاهده نکردم. اما چون در کمیته علمی افراد با گرایش‌ها و دیدگاه‌های مختلف سیاسی حضور دارند، ممکن است این تنوع گرایش‌های سیاسی در انتخاب داورها هم بی‌تأثیر نباشد. به این ترتیب این امکان وجود دارد که انتخاب آثار هم در معرض چنین آفاتی قرار بگیرند.

به نظر شما سلیقه داوران تا چه اندازه روی انتخاب افراد برگزیده تأثیر دارد؟ آیا اساسنامه یا ضوابط خاصی برای نحوه انتخاب آثار بر تر وجود دارد؟ هیچ اعمال نفوذی برای برگزیده شدن یا نشدن این اثر یا آن اثر انجام نگرفته است؟

ابتدا باید عرض کنم که دبیرخانه جایزه ادبی جلال با استناد به مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی در ادوار گذشته پیرامون این جایزه، اقدام به طراحی برگه داوری برای چهار بخش اصلی جایزه و متناسب با هر بخش کرده است. لذا داوران پس از غربالگری‌ها و ریزش‌های اولیه، آثار راه یافته به مراحل بعدی را بر مبنای سؤالات تخصصی هر کدام از این برگه‌های داوری‌ها مورد ارزیابی قرار داده، امتیاز بندی می‌کنند. سپس انتخاب اثر برگزیده یا شایسته تقدیر در جلسه پایانی با حضور دبیر علمی و یکی از اعضای کمیته علمی صورت می‌گیرد. در چنین شرایطی هر چند بعید است که سلیقه داوران تأثیر گذار باشد، اما شاید هم در بعضی ادوار چنین اتفاقاتی افتاده باشد.

اما بنده که خودم سه دوره داور بخش مستند بودم و یک دوره هم دبیر علمی، شهادت می‌دهم که هیچ اعمال نفوذی برای برگزیده شدن یا نشدن این اثر یا آن اثر انجام نگرفته است.

به نظر شما آثاری که در دوره‌های قبل توسط جایزه جلال انتخاب شده است، تا چه اندازه مورد قبول جامعه بوده و توسط مردم پذیرفته شده است؟

متأسفانه این معضل در کشور ما وجود دارد که آثار برگزیده در انواع جشنواره‌ها اعم از: کتاب، فیلم، تئاتر و... کمتر مورد اقبال مخاطبان قرار می‌گیرند. به عبارتی نگاه داوران با نگاه عامه مردم متفاوت است و آنچه داوران می‌پسندند برای مردم کمتر جذابیت دارد. البته این هم مطلق نیست و بسیاری از آثار برگزیده جایزه جلال در زمره کتاب‌های پر فروش قرار دارند. مثل: کتاب «آب هرگز نمی‌میرد» نوشته حمید حسام. کتاب «نامیرا» نوشته صادق کریمیار. کتاب «رهش» نوشته رضامیرخانی. کتاب «بابا رجب» نوشته نسرین رجب‌پور. کتاب «ر» نوشته مریم برادران. کتاب «بیروط» نوشته ابراهیم اکبری دیزگانه و آثاری دیگر که حالا شاید من به خاطر ندارم.

برگزاری اختتامیه جایزه جلال آل احمد به آمادگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی بستگی دارد

همواره اختتامیه جایزه جلال در دی ماه برگزار می‌شود، با توجه به تغییراتی که در وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی رخ داد، هنوز درباره فعالیت دبیرخانه اطلاعاتی در دست نیست، آیا شما اطلاعی دارید و می‌توانید درباره این دوره و برنامه‌های آن توضیحاتی ارائه کنید؟

تا آنجا که اطلاع دارم و رسانه‌ای هم شد، دبیر علمی هفدهمین دوره «جایزه ادبی جلال آل احمد» تعیین و مسعود کوثری کارش را هم با همکاری اعضای کمیته علمی شروع کرده است. البته دبیرخانه جایزه، به شکل خودکار از ماه‌ها قبل کار انتشار فراخوان را پیش می‌برد و کلیه آثار منتشر شده در سال ۱۴۰۲ را جمع‌آوری کرده و داوران هم مشغول ارزیابی آثار هستند.

اما اینکه آیا واقعاً در دی ماه اختتامیه این جایزه برگزار خواهد شد یا خیر به میزان آمادگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و اعلام ختم مرحله داوری بستگی دارد. ایرنا

بهرام افشاری | هوتن شکبیا | الهه حصاری
مهدی حسینی نیا | صدف اسپهبدی | حسین پاکدل
با هنرمندی: سیاوش طهمورث | ناهید مسلمی

SEVENTY THIRTY

SEVENTY THIRTY

کارگردان بهرام افشاری
تهیه کننده سید ابراهیم عامریان

Director Bahram Afshari | Producer Ebrahim Amerian